

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 12 października 2026 r.

Poz. 6116

Podpisany przez:
Elżbieta Barbara Żabicka-Lakomy
Data: 12.10.2026 08:53:17

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IFIII.4131.1.135.2026 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 5 października 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 i 912) i art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781 i 912 zwana dalej: *upzp*)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr PR.0007.128.2026 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 27 sierpnia 2026 r. w sprawie planu ogólnego miasta Ruda Śląska.

Uzasadnienie

W myśl art. 85 i 86 ustawy o samorządzie gminnym, wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy uchwała gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego.

W dniu 27 sierpnia 2026 r. Rada Miasta Ruda Śląska podjęła uchwałę Nr PR.0007.128.2026 w sprawie planu ogólnego miasta Ruda Śląska.

Stosownie do przepisu art. 13k ust. 1 *upzp* w dniu 3 września 2026 r. Rada Miasta Ruda Śląska przekazała organowi nadzoru uchwałę z dnia 27 sierpnia 2026 r. Nr PR.0007.128.2026 oraz w dniu 3 września 2026 r. Wojewoda otrzymał dokumentację prac planistycznych, celem dokonania oceny zgodności tej uchwały z prawem.

W dniu 1 października 2026 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze oraz poinformował Gminę o możliwości złożenia wyjaśnień.

W trakcie prowadzonego postępowania nadzorczego, mającego na celu zbadanie legalności uchwały, organ nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z naruszeniem zasad i trybu sporządzania planu ogólnego w następującym zakresie:

1. Na terenie obszaru górniczego Bielszowice III (nr rej. 1/1/138) i terenu górniczego Bielszowice, gdzie obowiązuje koncesja nr 161/94 ważna do 31 sierpnia 2044 r., wyznaczono następujące strefy: strefę usługową oznaczoną symbolem 237SU; strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, oznaczoną symbolem 167SW; strefę otwartą, oznaczoną symbolem 58SO; – a także dwie strefy gospodarcze, oznaczone symbolami 29SP, 50SP. Takim ustaleniem naruszono art. 13b pkt 3 lit. g i lit. h *upzp*, który nakazuje, by ustalenia planu ogólnego uwzględniały tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi, oraz udokumentowane złoża kopalin. Naruszono również art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 zwanej dalej *upoś*), zgodnie z którym w planie ogólnym gminy zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, poprzez uwzględnienie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji złóż. Naruszono również art. 104 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne

i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69; dalej: *pgg*), zgodnie z którym obszary i tereny górnicze uwzględnia się przy określaniu ustaleń planu ogólnego gminy. Naruszono także art. 95 ust. 1 i 2 i art. 158 pkt 1 *pgg*, z których jednoznacznie wynika, że udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w celu zabezpieczenia możliwości ich eksploatacji lub wykorzystania. Wskazany wyżej obszar górniczy Bielszowice III ustanowiony został 18 sierpnia 1994 r., i wchodzi w skład terenu górniczego Bielszowice, ustanowionego 9 lipca 1997 r. na złożu Zabrze-Bielszowice (nr złoża 381). Status obszaru górniczego i terenu górniczego określany jest jako aktualny, a złożo zagospodarowane. Dokumentacja geologiczna złoża węgla kamiennego Zabrze-Bielszowice została zatwierdzona decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z 27 marca 1995 r. (znak: KZK/2/6440/94/95), następnie uzupełniona dodatkiem nr 1 przyjętym bez zastrzeżeń zawiadomieniem Ministra Środowiska z 9 maja 2003 r. (znak: DG/kzk/EZD/489-7444/2003), dodatkiem nr 2 przyjętym bez zastrzeżeń zawiadomieniem Ministra Środowiska z 2 sierpnia 2004 r. (znak: DG/kzk/EZD/489-7542/2004) i dodatkiem nr 3 zatwierdzonym decyzją Ministra Klimatu z 5 grudnia 2019 r. (znak: DGKVII.4741.32.2019.AJ). W dniu 29 października 2025 r. Minister Klimatu i Środowiska wydał decyzję (znak: DGL-WDZ.734.24.2025.AJ) zatwierdzającą Dodatek nr 4 do dokumentacji geologicznej złoża węgla kamiennego Zabrze-Bielszowice, który zawiera ustalenie zasobów geologicznych węgla kamiennego i metanu występującego w złożu węgla kamiennego jako kopalina towarzysząca. Zasoby te, wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., oszacowane zostały w ilości 616 526 tys. ton. Jak stwierdzono w przywołanej decyzji: *Celem sporządzenia niniejszego dodatku do dokumentacji jest aktualizacja stanu zasobów geologicznych węgla kamiennego i metanu występującego z złożu węgla kamiennego jako kopalina towarzysząca w związku z eksploatacją, dokładniejszym rozpoznaniem złoża oraz udokumentowaniem pokładu 402*. Tak więc ustalenie w planie ogólnym, na terenie zagospodarowanej powierzchniowej części zakładu górniczego, stref planistycznych innych niż strefa górnictwa to brak uwzględnienia, koniecznych do wzięcia pod uwagę uwarunkowań, których dotyczą wskazane wyżej przepisy ustawowe. Przy czym, nie są to wyłącznie potencjalne uwarunkowania wynikające z samego istnienia złoża, lecz uwarunkowanie związane z konkretną, prawnie dopuszczoną działalnością wydobywczą jaką daje koncesja nr 161/94 ważna do 31 sierpnia 2044 r., wydana na rzecz Polskiej Grupy Górniczej S. A. Należy również wziąć pod uwagę obowiązujące obecnie (od dnia 1 stycznia 2024 r.) regulacje dotyczące ochrony złóż kopalin, wprowadzone ustawą z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 2029). W wyniku tej nowelizacji przepisy art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69), zostały skonstruowane w sposób nakazujący uwzględnienie w planowaniu przestrzennym występowania złóż kopalin oraz potrzebę zapewnienia możliwości ich wydobywania lub wykorzystania. Z dyspozycji powyższego przepisu, a także zasad racjonalnego gospodarowania zasobami kopalin oraz ich kompleksowego wykorzystania, określonych w art. 125 ust. 1 *upos*, wynika, iż ochrona złóż oznacza konieczność takiego kształtowania ustaleń planistycznych (zarówno planu miejscowego jak i planu ogólnego), aby nie uniemożliwić eksploatacji złoża w przyszłości. Nie oznacza to natomiast obowiązku dostosowania tych ustaleń do natychmiastowej eksploatacji złóż.

Na taką konieczność zwrócił również uwagę Minister Klimatu i Środowiska w negatywnej opinii z dnia 1 czerwca 2026 r. do projektu planu ogólnego miasta Ruda Śląska. W opinii tej wskazał, że *planowany sposób zagospodarowania terenu musi umożliwić funkcjonowanie zakładu górniczego, a to dopuszcza wyłącznie strefa górnictwa*. Należy zwrócić uwagę, iż w ramach konstrukcji planu ogólnego ustawodawca w katalogu stref planistycznych, o którym mowa w art. 13c ust. 2 *upzp*, wyodrębnił strefę górnictwa – przeznaczoną właśnie do uwzględnienia terenów związanych z górnictwem i wydobywaniem. W konsekwencji rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r., poz. 2758, z 2024 r. poz. 1775, z 2025 r., poz. 1767 i z 2026 r., poz. 826), w załączniku nr 1 określającym charakterystykę stref planistycznych, zalicza kategorię teren górnictwa i wydobywania wyłącznie do profilu podstawowego strefy górnictwa. Tej kategorii przeznaczania nie można zatem ustalić jako profilu dodatkowego innych stref planistycznych. Można zatem stwierdzić, iż rozporządzenie celowo różnicuje w tym zakresie profil funkcjonalny strefy górnictwa (SG) od innych stref – w tym także od strefy otwartej (SO). Podkreślić również należy fakt, iż konsekwencją nieuwzględnienia tego uwarunkowania jest wadliwe ukształtowanie ustaleń planu ogólnego, co stanowi naruszenie art. 13b pkt 3 lit. g *upzp* w związku z art. 104 ust. 1 pkt 1 *pgg*.

2. Strefa infrastrukturalna – oznaczona symbolem 40SI, wyznaczona została w ten sposób, że jej południowa część pokrywa się z użytkiem ekologicznym *Dolina Kochłówki*. Tym ustaleniem naruszono art. 13b pkt 3 lit. a *upzp*. Przepis ten wskazuje, że ustalenia planu ogólnego określa się uwzględniając w szczególności znajdujące się na terenie gminy formy ochrony przyrody, do których zgodnie z art. 6 ust. 1

pkt 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13, 462, 737 i 912) zaliczone zostały użytki ekologiczne. Również art. 73 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647) jednoznacznie wskazuje, że ustalenia planu ogólnego gminy winny uwzględniać w szczególności ograniczenia wynikające z istniejącego użytku ekologicznego, ustanowionego w trybie ustawy o ochronie przyrody. A użytk ekologiczny: *Dolina Kochłówki* ustanowiony został uchwałą Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 20 kwietnia 2023 r. nr PR.0007.60.2023 (publ. Dz. Urz. Woj. Śl. z 2023 r. poz. 3661) w tym właśnie trybie. Zgodnie z § 2 tej uchwały, celem ustanowionego użytku ekologicznego jest ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej: siedlisk, ostoi chronionych i cennych zbiorowisk flory i fauny oraz zachowanie stanowisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Dlatego też, w § 2 uchwały wprowadzono zakazy takie jak: zakaz niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obszaru, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, uszkodzania i zanieczyszczania gleby, dokonywania zmian stosunków wodnych, zmiany sposobu użytkowania ziemi, zakaz umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, zakaz umieszczania tablic reklamowych. Ustanowienie w planie ogólnym strefy infrastrukturalnej oznaczonej symbolem 40SI w taki sposób, że jej południowa część obejmuje swym zasięgiem część użytku ekologicznego, może prowadzić do działań sprzecznych z celem użytku ekologicznego oraz szkód w środowisku naturalnym użytku ekologicznego *Dolina Kochłówki*.

3. W uchwalonym planie ogólnym miasta Ruda Śląska, przekazanym wraz z uchwałą Wojewodzie Śląskiemu, stwierdzono jej niezgodność z projektem planu ogólnego poddanego konsultacjom społecznym. Niezgodność ta polega na wydzieleniu ze strefy oznaczonej symbolem 5SN (strefa zieleni i rekreacji) dodatkowych stref: 211SO (strefy otwartej), 265SU (strefy usługowej). Z kolei w strefie 145SW (strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną) zwiększono wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej z 30% do 50% oraz wydzielono z niej nową strefę 266SU (strefę usługową). Ponadto zwiększono obszar strefy 4SG (strefy górnictwa). Z dokumentacji prac planistycznych nie wynika, by zmiany te były wynikiem uwag zgłoszonych w trakcie procesu konsultacji społecznych. W związku z tym naruszono procedurę tworzenia i uchwalania planu ogólnego, która precyzyjnie określona została w art. 13i ust. 3 pkt. 9, 10, 11 *upzp*. Zgodnie ze wskazanymi przepisami organ wykonawczy gminy przeprowadza konsultacje społeczne, a następnie wprowadza zmiany do projektu planu ogólnego wynikające z tych konsultacji, ponawia w niezbędnym zakresie uzgadnianie i wprowadza zmiany wynikające z tych uzgodnień. Dopiero taki projekt planu ogólnego gminy, wraz z raportem z konsultacji społecznych, przedstawia organowi stanowiącemu gminy.

Badany projekt planu ogólnego był konsultowany, a następnie dokonano w nim zmian, które jednak nie wynikały z tych konsultacji. Zatem należy stwierdzić, że sporządzający projekt planu ogólnego nie przeprowadził wszystkich niezbędnych czynności przewidzianych w procedurze sporządzania planu ogólnego wynikających z art. 13i ust. 3 pkt. 3-11 *upzp*.

Należy zaznaczyć, że przepisy art. 28 *upzp* jednoznacznie wskazują, iż istotne naruszenie zasad sporządzania planu ogólnego, istotne naruszenie trybu, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub w części.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że uchwała Rady Miasta Ruda Śląska Nr PR.0007.128.2026 z dnia 27 sierpnia 2026 r. w sprawie planu ogólnego miasta Ruda Śląska, narusza wymienione w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym przepisy, w związku, z czym wydanie niniejszego rozstrzygnięcia stało się konieczne i uzasadnione, a zatem należało orzec, jak w sentencji.

Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia Radzie Miasta Ruda Śląska rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od jego doręczenia Radzie Miasta Ruda Śląska.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Infrastruktury

Bożena Goldamer-Kapała

Pouczenie o możliwości wniesienia skargi w formie elektronicznej

1. Skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze można wnieść w formie elektronicznej lub papierowej.
2. Skarga przekazana w formie dokumentu elektronicznego powinna zawierać wszystkie wymogi pisma sporządzonego w postaci papierowej.
3. Skarga wnoszona w formie dokumentu elektronicznego, powinna ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisana przez stronę lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
4. Jeżeli skarga nie zawiera adresu elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego.
5. Do skargi wniesionej w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jej odpisów.
6. Do skargi należy dołączyć pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa.